

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 november 2021

Zaaknummer : 922778
Team : Infra en Projecten Heemstede
Portefeuillehouder : N.F. Mulder
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Programma water Bloemendaal en Heemstede 2022-2026

SAMENVATTING

Het college van B&W stelt de raad voor het 'Programma water Bloemendaal en Heemstede 2022-2026' vast te stellen. Met de vaststelling van het Programma Water wordt aangesloten bij de brede maatschappelijke thema's, doelen en ambities van de Omgevingsvisie maar wordt ook voldaan aan de verplichting tot het hebben van een geldig GRP omdat het de wettelijk vereiste inhoud heeft.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

Gemeenten zijn volgens de Wet milieubeheer (artikel 4.22) verplicht een geldig, door de gemeenteraad vastgesteld, Gemeentelijk rioleringsplan (GRP) te hebben. Deze verplichting komt te vervallen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet (vermoedelijk 1 juli 2022).

De zorg voor het beschermen van de volksgezondheid is wettelijk vastgelegd. Gemeenten hebben drie zorgplichten vanuit de Wet milieubeheer en de Waterwet:

- De zorgplicht voor inzameling en transport van stedelijk afvalwater;
- De zorgplicht voor doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater (regenwater, hagel, sneeuw en dergelijke);
- De zorgplicht voor het grondwater.

Naast (zorg)plichten geeft water ook kansen, uitdagingen en randvoorwaarden voor de ruimtelijke inrichting. Deze zijn ook in het Programma Water opgenomen.

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 november 2021

BESLUIT B&W

1. De raad voor te stellen het Programma Water gemeenten Bloemendaal en Heemstede 2022 t/m 2026 vast te stellen;
2. De raad voor te stellen kennis te nemen van het Grondwaterbeleidsplan gemeenten Bloemendaal en Heemstede en het bijbehorende Grondwaterbeheerplan Heemstede;
3. De raad voor te stellen de huidige formatie voor het uitvoeren van de gemeentelijke watertaken (riolering, hemelwater en grondwater) uit te breiden met 1 fte per 1 januari 2022 (€ 86.000);
4. De raad voor te stellen het investeringsprogramma 2022-2026 aan te passen bij de voorjaarsnota 2022 en de kadernota 2023-2026 overeenkomstig de tabel “ investeringen” onder “ Financiën”, onderdeel “investeringen”;
5. De raad voor te stellen de primaire begroting 2022 als volgt te wijzigen (per saldo € 29.678 voordeel): de storting 2022 in de voorziening vervangingsinvesteringen riolen op € 555.000 vast te stellen (was € 413.677) en de onttrekking aan de voorziening riolering 2022 vast te stellen op € 171.001 (was nihil). Daarbij uit te gaan van 13.116 aansluitingen riolering (was 13.221) met een tarief van € 247,18 per aansluiting;
6. Dit besluit voor te leggen aan de commissie Middelen voor advies aan de raad (A-stuk).

BESLUIT RAAD

De raad van de gemeente Heemstede;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 oktober 2021

besluit:

1. Het Programma Water gemeenten Bloemendaal en Heemstede 2022 t/m 2026 vast te stellen;
2. Kennis te nemen van het Grondwaterbeleidsplan gemeenten Bloemendaal en Heemstede en het bijbehorende Grondwaterbeheerplan Heemstede;
3. De huidige formatie voor het uitvoeren van de gemeentelijke watertaken (riolering, hemelwater en grondwater) uit te breiden met 1 fte per 1 januari 2022 (€ 86.000);
4. Het investeringsprogramma 2022-2026 aan te passen bij de voorjaarsnota 2022 en de kadernota 2023-2026 overeenkomstig de tabel “ investeringen” onder “ Financiën”, onderdeel “investeringen”;
5. De primaire begroting 2022 als volgt te wijzigen (per saldo € 29.678 voordeel): de storting 2022 in de voorziening vervangingsinvesteringen riolen op € 555.000 vast te stellen (was € 413.677) en de onttrekking aan de voorziening riolering 2022 vast te stellen op € 171.001 (was nihil). Daarbij uit te gaan van 13.116 aansluitingen riolering (was 13.221) met een tarief van € 247,18 per aansluiting.

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 november 2021

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 november 2021

AANLEIDING

De zorg voor riolering draagt bij aan een gezonde leefomgeving en is uitgewerkt in zorgplichten. Volgens deze zorgplichten draagt de gemeente, vanuit het oogpunt van de volksgezondheid en veiligheid, zorg voor een doelmatige inzameling, berging, transport en/of lokale zuivering van stedelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater (regenwater) en grondwater.

De drie gemeentelijke zorgplichten zijn vertaald in een samenhangend maatregelenplan dat is afgestemd met het beheer van de openbare ruimte. Het vorige gemeentelijk rioleringsplan was een traditioneel Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Het voorliggende plan is het Programma water. Het Programma Water heeft vooral een andere opbouw dan het vertrouwde GRP maar bevat wel de wettelijke vereiste inhoud. Met de vaststelling van het Programma Water wordt daardoor niet alleen aangesloten bij de brede maatschappelijke thema's, doelen en ambities van de Omgevingsvisie maar wordt ook nog steeds voldaan aan de verplichting tot het hebben van een geldig GRP.

Het Programma Water is een goed planinstrument om mee te kunnen bewegen met de veranderingen om ons heen. Zo is er bijvoorbeeld sprake van verandering in wetgeving, meer neerslag of juist droogte door klimaatverandering, een veranderende verhouding tussen overheid en burgers en meer focus op doelmatig beheer. In het Programma Water brengen we deze opgave voor de komende planperiode in beeld en laten we zien op welke strategische wijze we hier invulling aan geven.

Grondwaterbeleids- en grondwaterbeheerplan

Gemeenten hebben een zorgplicht voor het grondwater. Vijf jaar geleden hebben we hiertoe het grondwaterbeleid van de gemeente vastgelegd in een grondwaterbeleidsplan en de daaraan gekoppelde opgaven in een grondwaterbeheerplan. Beleid en opgaven zijn toen overgenomen in het Gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Deze actualisatie, nu in de vorm van het Programma Water, was de aanleiding om ook ons grondwaterbeleid te actualiseren.

Het plan heeft, net als de vorige GRP's, als uitgangspunt dat de maatregelen doelmatig moeten zijn, dat geen extra's (gouden randjes) in het plan worden opgenomen en dat zorggedragen wordt voor de kern van het riool- en waterbeheer. Dit betekent een goed functionerend riool-, hemelwater- en grondwatersysteem voor nu en voor in de toekomst.

Opnieuw is als uitgangspunt genomen dat het plan zorgdraagt voor zo laag mogelijke lasten voor de burger nu en in de toekomst.

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 november 2021

Klimaatadaptatie

In de Strategie en uitvoeringsagenda klimaatadaptatie, borgen we klimaatadaptatie in beleidsplannen. In het Programma water zit een link met de Strategie en uitvoeringsagenda klimaatadaptatie. De opgaven voor Klimaatadaptatie op het gebied van de watertaken meegenomen in het Programma water wordt hier ook uit gedekt. Klimaatadaptatie is niet nieuw voor het vakgebied water. Als sinds 2010 rekenen we met de vigerende klimaatscenario's om Heemstede klimaatproof en waterrobuust te maken. Dat betekent dat bijna alle maatregelen die nodig zijn om het vuilwaterstelsel klimaat robuust te maken inmiddels zijn uitgevoerd. Daarmee hebben we een voorsprong opgebouwd. Bij extreme weersituaties is de riolering alleen niet het enige middel om overlast te voorkomen. In het Programma water staat hoe we het klimaatproof maken van Heemstede uitbouwen met nieuwe thema's uit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie, dat we de nieuwste klimaatscenario's blijven volgen en dat we waar nodig aanpassingen blijven doen

Omgevingswet

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet (vermoedelijk 1 juli 2022) vervalt de verplichting uit de Wet milieubeheer voor gemeenten om een geldig, door de gemeenteraad vastgesteld, Gemeentelijk rioleringsplan (GRP) te hebben. Er blijven echter genoeg valide redenen over om een Programma Water vast te stellen waarin de gemeentelijke watertaken zijn vastgelegd en een onderbouwing van de rioolheffing plaatsvindt. Heemstede hanteert voor het Programma Water een looptijd van vijf jaar. In 2026 moet weer een nieuw Programma Water worden opgesteld. Omdat Heemstede zowel een voorziening vervangingsinvesteringen riolen als een voorziening riool heeft kan niet worden afgezien van een meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Dat is onderdeel van het Programma Water en voorgeschreven in het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Jaarlijks dient hierop een bureau-actualisatie plaats te vinden en eens per 5 jaar dient (extern) een complete inventarisatie en actualisatie te worden opgesteld. De accountant toetst hierop.

Samenwerking (Bloemendaal)

Op het vlak van gemeentelijke watertaken werkt Heemstede al jaren goed samen met Bloemendaal. Ons vorige Gemeentelijk rioleringsplan 2017-2021 en het daaraan gekoppelde grondwaterbeleids- en grondwaterbeheerplan hebben wij gezamenlijk opgesteld. Ook nu is dit Programma Water, het grondwaterbeleids- en grondwaterbeheerplan weer gezamenlijk tot stand gekomen. Ook is samengewerkt met het hoogheemraadschap van Rijnland.

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 november 2021

Op het gebied van rioolbeheer werken we al jaren samen in het bredere samenwerkingsverband van Kennemerland (gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmermeer; Heemstede; Hillegom; Velsen, Zandvoort en het hoogheemraadschap van Rijnland en de waterleidingbedrijven PWN en Waternet). Dit betekent dat we elkaar binnen het vakdiscipline riolering goed kennen.

MOTIVERING

1.1 Het plan is compleet en weloverwogen

Het Programma water is mede door samenwerking met Bloemendaal en het hoogheemraadschap van Rijnland compleet. Er is veel aandacht besteed aan de inhoud en de voorgestelde maatregelen.

1.2 Het voorgestelde beleid is toekomstgericht en klimaatproof

In dit Programma water is veel aandacht voor de klimaatadaptatie en voor de doelen die het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie aan ons stelt om in 2050 een klimaatadaptief ingerichte gemeente te zijn.

3.1 Uitbreiding van de formatie is noodzakelijk

Voor het uitvoeren van de taken die vallen onder de gemeentelijke watertaken is uitbreiding van de personele capaciteit nodig. De afgelopen jaren is sprake van een uitbreiding van taken. De watertaken worden groter en complexer, onder andere door de klimaatopgave en participatie. Er is een formatie uitbreiding van 1 fte nodig om de kerntaken gerelateerd aan een goede rioleringszorg op een juiste, efficiënte, moderne en toekomstbestendige manier te kunnen uitvoeren.

FINANCIËN

In het Programma Water is vastgelegd hoe wij ervoor zorgen dat wij aan de zorgplichten voldoen, welke kosten ermee zijn gemoeid en welke inzet van financiële en personele middelen nodig is. Deze vormen de juridische basis voor de rioolheffing. De onderbouwing van de rioolheffing is een belangrijke uitkomst van het Programma Water.

In het Grondwaterbeheerplan vindt de uitwerking van het Grondwaterbeleidsplan plaats. Dit maakt het mogelijk om op planmatige wijze het grondwaterbeleid in de praktijk te brengen en hiervoor de benodigde budgetten beschikbaar te hebben. Deze zijn overgenomen in het Programma Water en worden van daaruit gedekt.

De kosten die we maken om aan de drie zorgplichten te voldoen en klimaat adaptief te worden, worden gedekt uit de rioolheffing waarbij wettelijk voldaan moet worden aan de regelgeving in het Besluit begroting en verantwoording

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 november 2021

Provincies en Gemeenten en de Notitie lokale heffingen 2021. Heemstede heeft eerder vastgesteld dat de rioolheffing 100% kostendekkend dient te zijn. In het Programma Water is ingegaan op de mogelijkheden om tot een 100% kostendekkende rioolheffing te komen over een beschouwde periode van 70 jaar (dit is gelijk aan de levensduur van riolering).

In de onderstaande tekst onder financiën wordt ingegaan op de volgende punten:

- stelselwijziging
- rioolheffing 2022-2026
- tarieven opgenomen in de primaire begroting 2022
- actualisering uitgangspunten berekening
- personele inzet
- rente
- BTW
- voorziening vervaningsinvesteringen riolering
- investeringen
- begrotingswijziging primaire begroting 2022

Stelselwijziging

De raad heeft in 2013 op basis van de notitie schuldpositie van de gemeente Heemstede (collegevoorstel, B-stuk) een amendement op de kadernota 2014-2017 aangenomen waarin is bepaald vanaf 2023 het ideaalcomplex toe te passen (variant 3 inzake de rioolinvesteringen). Dat betekent een stelselwijziging (van activeren naar direct afboeken van een voorziening). Hiervoor is vanaf 2014 jaarlijks gespaard in de voorziening vervangingsinvestering riolen. Dit komt overeen met scenario 1 uit de “Financiële onderbouwing” behorende bij het Programma Water gemeenten Bloemendaal en Heemstede 2022 t/m 2026.

Rioolheffing 2022-2026

In de primaire begroting 2022 is al zoveel mogelijk rekening gehouden met de in het Programma Water opgenomen budgetten. Ten opzichte van de in de primaire begroting 2022 geraamde heffing van € 245,22 komt de heffing nu in 2022 € 1,96 hoger uit als gevolg van de aanpassing in het aantal aansluitingen waarmee wordt gerekend (daarop wordt onder het kopje “actualisering uitgangspunten berekening” ingegaan). Over de periode 2022 tot en met 2026 ziet de rioolexploitatie er als volgt uit:

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 november 2021

taak- veld	sub- progr.	sub- taakveld	Kosten taakvelden:	Primair 2022 incl. 2e begrotingswij- ziging	2023	2024	2025	2026
7.2	7	70202	kapitaallasten	916.697	955.022	902.170	883.834	854.552
7.2	7	70204 tm 06	exploitatiekosten	585.300	784.800	574.800	520.300	564.300
2.1	2	20102	schoonhouden straatkolken	37.600	37.600	37.600	37.600	37.600
2.1	2	20102	schoonhouden wegen (50%)	244.050	244.050	244.050	244.050	244.050
3.3	3	30301	veegkosten weekmarkt (50%)	11.450	11.450	11.450	11.450	11.450
7.2	7	70202	Doorbelasting overhead primair proces	445.637	445.637	445.637	445.637	445.637
7.2	7	70203	Doorbelasting GBKZ	81.076	81.076	81.076	81.076	81.076
7.2	7	70202	oninbare vorderingen	12.400	12.400	12.400	12.400	12.400
7.2	7	70202	Mutatie in de voorziening	383.999	263.641	711.306	922.751	1.049.633
Totaal kosten taakvelden				2.718.209	2.835.676	3.020.489	3.159.098	3.300.698
Baten taakvelden				0	0	0	0	0
Totaal baten				0	0	0	0	0
Netto kosten				2.718.209	2.835.676	3.020.489	3.159.098	3.300.698
Extracomptabel toe te rekenen kosten:								
0.4	0	div.	algemene overhead	132.238	132.238	132.238	132.238	132.238
			BTW-druk exploitatiekosten 2017-2020	203.083	244.978	200.878	189.433	198.673
			BTW-druk ivm BCF (inv. 2003 t/m 2012) 19%	40.050	40.050	40.050	40.050	40.050
			BTW-druk ivm BCF (invest. na 1-1-2013) 21%	148.489	165.892	182.946	226.927	252.735
Totale kosten				3.242.068	3.418.833	3.576.601	3.747.745	3.924.393
7.2	7	70203	Opbrengst heffingen	3.242.013	3.418.817	3.576.471	3.747.635	3.924.307
Dekking				100%	100%	100%	100%	100%
Toelichting totstandkoming tarieven:								
aantal aansluitingen conform gegevens GBKZ en BWT				2022	2023	2024	2025	2025
totaal woningen				12.379	12.379	12.379	12.379	12.379
niet woningen				737	737	737	737	737
totaal aantal rioolaansluitingen				13.116	13.116	13.116	13.116	13.116
tarief per aansluiting				247,1842094	260,6613	272,68991	285,7384	299,2066
idem, afgerond naar beneden				247,18	260,66	272,68	285,73	299,20

De ontwikkeling van de rioolheffing:

	2022	2023	2024	2025	2026
Rioolheffing per aansluiting	247,18	260,66	272,68	285,72	299,20
Percentuele verhoging ten opzichte van voorgaand jaar exclusief prijsindexatie	9,59%	5,45%	4,61%	4,79%	4,71%

Ten opzichte de heffing 2021 (€ 225,55) is de stijging in 2022 daarmee 9,6%. In de primaire begroting 2022 was vooralsnog uitgegaan van 9,1%. De verhoging van het percentage met 0,5% ontstaat door de actualisatie van het aantal aansluitingen op basis van de opgave van de GBKZ.

Ter vergelijking: in de notitie uit 2013 “de schuldpositie van de gemeente Heemstede” werd uitgegaan van een tarief in 2023 van € 259 (nu berekend op € 260,66). Bij deze notitie is voor riolering het rapport van Witteveen en Bos gebruikt. Hierin werd aangegeven dat bij alle varianten (zoals activeren of direct afschrijven) sprake zou zijn van tariefstijging op korte termijn waarbij de variant “activeren” zou leiden tot de hoogste rioolheffing (€ 412). Inmiddels zijn de

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 november 2021

kosten van grondwaterbeheer en de investeringen sterk toegenomen ten opzichte van 2013. In de notitie werd nog uitgegaan van een gestabiliseerd tarief vanaf 2023. Door de sterk gestegen kosten stabiliseert het tarief zich vanaf 2051 en treedt in de periode 2043 – 2050 een daling van de heffing op. Dat het tarief 2023 nagenoeg overeenkomt met het tarief dat in 2013 is berekend komt voornamelijk door de verlaging van het rentepercentage van 4% naar 1,3% op de geactiveerde kapitaaluitgaven.

Uit de berekening van het Programma Water blijkt dat de heffing jaarlijks stijgt tot een maximum van € 457 in 2042 en daarna zal dalen tot de heffing in 2051 stabiliseert op € 342. De bedragen in 2042 en 2051 zijn niet absoluut en dienen vooral als indicatie om het verloop van de heffing te duiden. De planperiode betreft nu de periode 2022-2026. In 2026 dient een nieuw Programma Water te worden gemaakt voor de periode 2027 – 2031. Hierbij worden de vervangingsinvesteringen opnieuw (door een externe partij) in kaart gebracht en gecorrigeerd voor prijsindexatie en wordt de heffing voor de periode 2027-2031 bepaald. Daarbij worden saldi van de voorzieningen nadrukkelijk betrokken. Indien riolen langer mee blijken te gaan dan de verwachte levensduur of wanneer vervanging goedkoper uitvalt dan geraamd kan de voorziening lager uitvallen. De bedragen na het einde van de planperiode in 2026 zijn daarom indicatief.

In onderstaande toelichting wordt ingegaan op de voor de berekening van de heffing en voor de begroting 2022 relevante onderdelen.

Tarieven opgenomen in de primaire begroting 2022

In de primaire begroting 2022 is al rekening gehouden met het Programma Water. Uitgekomen werd op een tarief per aansluiting van € 245,22 in 2022, € 258,59 in 2023, € 270,52 in 2024, € 283,46 in 2025 en € 299,20 in 2026. Als gevolg van de actualisering van de uitgangspunten (nagekomen informatie die nog niet gebruikt kon worden in de berekeningen voor het Programma Water) worden deze tarieven nu iets verhoogd. Dit wordt toegelicht onder “actualisering uitgangspunten berekening”.

Actualisering uitgangspunten berekening

Twee uitgangspunten die gebruikt zijn bij de berekeningen behorende bij het programma water zijn inmiddels geactualiseerd aan de hand van later beschikbaar gekomen gegevens.

1. Aanpassing van het investeringsprogramma 2022 voor de riolering Slotlaan e.o. Hieraan wordt tevens de investering riolering Ringvaartlaan toegevoegd. Het benodigde investeringsbedrag stijgt daardoor met € 835.300 tot een bedrag van € 1.360.000. Deze investering wordt geactiveerd (afschrijving 70 jaar) en leidt vanaf 2023 tot kapitaallasten (rente en afschrijving).

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 november 2021

2. Verlaging van het aantal rioolaansluitingen van 13.221 naar 13.116 op basis van de laatst bekende informatie vanuit de GBKZ. In de raming van 13.221 aansluitingen werd nog met een te hoge schatting van het project Slottuin gerekend. In dit BBV wordt met de exacte gegevens rekening gehouden. Het effect op de heffing per aansluiting als gevolg van de verlaging van het aantal aansluitingen is als volgt:

	2022	2023	2024	2025	2026
Effect op heffing per aansluiting door 105 minder aansluitingen (totaal 13.116 i.p.v. 13.221)	1,98	2,07	2,16	2,27	2,37

Ten opzichte van de primaire begroting 2022 wordt het tarief per aansluiting hiermee aangepast.

Personele inzet

We hebben een aantal medewerkers in dienst om alle watertaken uit te voeren die vallen onder de rioolheffing. De watertaken bestaan uit het voorbereiden, uitvoeren, coördineren en/of begeleiden van de werkzaamheden die in bijlage 3 van het bijlagenrapport beschreven staan. De inzet verdeeld over de verschillende functies voor het uitvoeren van de watertaken (rioleringstaken) in onze gemeente is gelijk aan 4 fte. Er wordt een uitbreiding van de capaciteit voorgesteld (1 fte) voor beleid- en planvorming. De totale inzet wordt daarmee gelijk aan 5 fte. Uitgangspunt is een combinatie van werk zelf uitvoeren en uitbesteden. In onze gemeente besteden we ongeveer de helft van onze werkzaamheden uit. We houden wél zelf de regie over de uitbestede werkzaamheden.

De klimaatopgave van het DPRA en de participatieve aanpak van werken in de openbare ruimte vragen meer tijdbesteding, dus ook meer bemensing. Een verkenning met de rekensheet van de Kennisbank riolering leert dat een gemeente met omvang van Heemstede (qua inwoners en qua lengte rioolstelsel) ongeveer 5 fte voor waterzaken in dienst zou moeten hebben bij de huidige combinatie van werk zelf uitvoeren en uitbesteden.

In de primaire begroting 2022 werd al rekening gehouden met de uitbreiding van 1 fte voor € 86.000.

Rente

De raad heeft eerder aangegeven dat over de geactiveerde rioleringsinvesteringen (dit zijn de investeringen tot en met 2022) rente berekend dient te worden. Deze rente is op 1,3% gesteld overeenkomstig het rentepercentage dat gehanteerd werd voor aflossing van de leningen (uit de middelen van de verkoop van het energiebedrijf). Omdat de leningen uit eigen middelen zijn afgelost is het toegestaan toch rente te berekenen over de boekwaarden van de geactiveerde rioolinvesteringen en die in de heffing te

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 november 2021

betrekken. Het betrekken van rente over de geactiveerde kapitaaluitgaven heeft per aansluiting het volgende effect op de heffing:

	2022	2023	2024	2025	2026
Effect op heffing per aansluiting door toerekenen 1,3% rente over geactiveerde investeringen	21,52	23,11	22,46	21,86	21,27

Vanaf 2024 daalt het toegerekende rentebedrag omdat de boekwaarde van de geactiveerde kapitaaluitgaven door afschrijving jaarlijks dalen en investeringen vanaf 2023 niet meer worden geactiveerd. De in de heffing berekende rentecomponent komt ten gunste van de algemene middelen. Dit leidt afgerond tot de volgende opbrengsten:

	2022	2023	2024	2025	2026
Totaal opbrengst ten gunste van algemene middelen door berekenen 1,3% rente over geactiveerde investeringen	282.280	303.125	294.650	286.750	279.000

In de primaire begroting 2022 is al met deze rente-opbrengst rekening gehouden.

BTW

De BTW druk wordt meegenomen in de heffing. Vanaf 2022 wordt 21% BTW over het stortingsbedrag in de voorziening “vervangingsinvesteringen riolering” betrokken in de heffing omdat investeringen niet meer geactiveerd worden maar ineens ten laste van deze voorziening worden gebracht. De voorziening dient kostendekkend te zijn hetgeen tot uitdrukking komt in de jaarlijkse storting. Om de BTW kosten te kunnen verdelen over de hele gebruiksperiode van de rioolinvestering wordt het stortingsbedrag als maatstaf voor de BTW toerekening op investeringen gebruikt.

Voorziening vervangingsinvesteringen riolen

In de BBV-voorschriften is bij afboeking van vervangingsinvesteringen ten laste van een voorziening een aparte voorziening voorgeschreven (BBV art. 44 lid 1d). Daarvoor is in Heemstede de voorziening vervangingsinvesteringen riolen opgenomen. De investeringen worden hier vanaf 2023 direct ten laste van gebracht. Een voorziening mag nooit negatief zijn. Bij de storting wordt hier rekening mee gehouden. Daarnaast wordt bij de bepaling van de hoogte van de storting ook rekening gehouden met de indexatie van de investeringen in toekomstige jaren. Het percentage is hierbij op 1,3% gesteld. Jaarlijks dient een bureau-actualisatie plaats te vinden waarbij de toekomstige investeringsbedragen worden geïndexeerd. Hiermee wordt overeenkomstig de BBV-voorschriften

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 november 2021

geborgd dat de omvang van de voorziening voldoende is om de investeringen te dekken. Indien een (onverwachte) vervangingsinvestering leidt tot een negatieve voorziening kan de investering alsnog worden geactiveerd en zodra het saldo van de voorziening dat toelaat voor de boekwaarde ten laste van de voorziening worden gebracht.

Voorziening Riolering

Deze voorziening (BBV art. 44 lid 2) heeft tot doel tariefegalisatie (gelijkmatige verdeling van de lasten van de rioolexploitatie). Indien de rioolexploitatie een overschot vertoont (door uitstel of afstel van projecten bijvoorbeeld) wordt dit toegevoegd aan deze voorziening, bij een nadeel wordt dit onttrokken. Het gaat hierbij nadrukkelijk niet om vervangingsinvesteringen; deze moeten betrokken worden bij de voorziening vervangingsinvesteringen riolen. In de jaren 2022 en 2023 wordt respectievelijk € 171.000 en € 354.000 onttrokken aan deze voorziening.

Investeringen

In het Programma Water is voor de periode 2022 – 2026 rekening gehouden met de volgende investeringen:

Tabel “investeringen”

Projectnaam	Maatregel	Jaar van uitvoering	Investering
Omgeving Slotlaan	Riool vervangen incl. HWA	2022	€ 1.230.000
Omgeving Ringvaartlaan	Riool vervangen	2022	€ 130.000
Omgeving Rijnlaan	Riool vervangen incl. HWA en drainage	2023	€ 870.000
Omgeving Berkenlaan	Riool vervangen incl. HWA en drainage	2024	€ 2.350.000
Omgeving Linge	Riool vervangen incl. HWA	2024	€ 370.000
Asterkade	Riool vervangen incl. HWA en drainage	2025	€ 220.000
Te vervangen op basis van restlevensduur		2026	€ 563.324

Voorgesteld wordt het investeringsprogramma 2022-2026 overeenkomstig aan te passen bij de voorjaarsnota 2022 en de kadernota 2023-2026. De investeringen vanaf 2023 worden ten laste van de voorziening vervangingsinvesteringen riolen gebracht; de investeringen 2022 worden nog geactiveerd.

Begrotingswijziging primaire begroting 2022

In de primaire begroting 2022 is al zoveel mogelijk rekening gehouden met het Programma Water 2022-2026. De neerwaartse bijstelling van het aantal aansluitingen dat als basis voor de heffing dient (van 13.221 aansluitingen naar 13.116 aansluitingen) is budgettair neutraal omdat dit gecompenseerd wordt in het tarief per aansluiting. Het tarief voor de rioolheffing stijgt hierdoor met € 1,98 tot een bedrag van € 247,18 per aansluiting (was € 245,22 in de primaire begroting 2022).

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 november 2021

Daarnaast zijn er mutaties in de storting vervangingsinvesteringen riolen en voorziening riolering. De storting ten gunste van de voorziening vervangingsinvesteringen riolen wordt € 555.000 (was € 413.677) en stijgt dus met € 141.323. Dit is noodzakelijk om de omvang van de voorziening aan te laten sluiten bij de geplande investeringen (wettelijke verplichting). Daar tegenover staat een onttrekking aan de voorziening riolering met € 171.001 (was nihil). Deze voorziening is gevoed vanuit de rioolheffing voorgaande jaren en dient ter voorkoming van sterke fluctuaties in de rioolheffing. De voorziening wordt in 2022 en 2023 ingezet om een meer gelijkmatig verloop in de heffing te bewerkstelligen en wordt hiermee overeenkomstig de wetgeving ten gunste van de rioolexploitatie gebracht. Per saldo dalen de begrote lasten met € 29.678 (€ 171.001 minus € 141.323).

Tegenover deze daling staat een verhoging van de extracomptabele BTW met € 29.678 die in de heffing wordt betrokken. Dit ontstaat door de hogere storting in de voorziening vervangingsinvesteringen riolen (21% van € 141.323). Extracomptabel houdt in dat hier geen begrotingspost tegenover staat maar dat dit tot uitdrukking komt in het begrotingssaldo. Dit is dus een voordeel op het begrotingssaldo 2022 van € 29.678.

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

PARTICIPATIE

Programma Water

Dit Programma Water beschrijft algemene uitgangspunten voor de invulling van de gemeentelijke zorgplichten. Burgerparticipatie, ofwel het betrekken van burgers/belanghebbenden bij de vorming van het beleid rond deze zorgplichten, hebben wij niet toegepast. Het abstractieniveau, de beperkte keuzevrijheid en de vele verschillende invalshoeken van het onderwerp maken de bij burgerparticipatie horende open verkenning naar problemen en oplossingen, naar onze mening niet goed haalbaar op beleidsniveau.

Bij de uitvoering van het beleid zien wij meer mogelijkheden voor burgerparticipatie, bijvoorbeeld door de bewoners van een wijk of straat te betrekken bij afkoppelprojecten, het bergen en afvoeren van water over het maaiveld e.d.

Overheidsparticipatie, ofwel als gemeente meedoen aan een initiatief van bewoners, is op dit Programma Water niet van toepassing.

Raadsbesluit

Raadsvergadering: 25 november 2021

COMMUNICATIE

Om te bereiken dat onze inwoners waterbewust gaan handelen (goed gebruik van de riolering, zuinig met water, meer groen in de tuin e.d.) wordt eerst geïnvesteerd in waterbewustzijn. Dit doen we met gebruikmaking van publiekscampagnes, een op te zetten waterloket op onze website en door als gemeente zelf het goede voorbeeld te geven.

DUURZAAMHEID

In het Programma water speelt duurzaamheid een belangrijke rol. Klimaatadaptatie speelt een belangrijke rol bij het opstellen van het beleid en het toekomstbestendig maken van onze gemeente. Verder is er aandacht voor het gebruik van duurzame materialen waar dit op het moment mogelijk is en vervangen we de stelsels niet op basis van leeftijd of afschrijvingstermijn, maar op basis van toestand. Dit toestandsafhankelijk vervangen zorgt ervoor dat zo lang mogelijk met de materialen gedaan worden. Dat betekent dat er hier en daar nog een stukje riool ligt van bijna 100 jaar oud wat nog in prima staat verkeerd en dat uit onderzoek blijkt dat onze drainage-leidingen langer goed blijven functioneren dan vroeger gedacht. We grijpen in wanneer blijkt dat het nodig is. Daarnaast hebben we aandacht voor duurzame financiering. Door investeringen niet meer te activeren maar over te gaan op direct afschrijven en eerst "sparen" en daarna direct afschrijven schuiven er geen kosten meer door naar volgende generaties en wordt rentestapeling voorkomen.

BIJLAGEN

- 1 Hoofdrapport: Programma Water gemeenten Bloemendaal en Heemstede 2022 t/m 2026
- 2 Bijlagenrapport Heemstede
- 3 Financiële onderbouwing Heemstede
- 4 Grondwaterbeleidsplan gemeenten Bloemendaal en Heemstede 2022-2026
- 5 Grondwaterbeheerplan gemeente Heemstede 2022-2026